

Філософія (ЗП.Н.03)

Спеціальність: 015.20 Професійна освіта (Транспорт)

Кафедра: філософії і педагогіки професійної підготовки

Лектор: Чхеайло Ірина Іванівна, доцент кафедри філософії і педагогіки професійної підготовки

Контактний тел.: +38-067-728-63-19

E-mail: letolux@ukr.net _

Семестр: I (перший)___

Форма навчання: денна

Електронний курс-ресурс (за наявності): _____

Особливості курсу: написання і захист рефератів.

Обсяг курсу: _3_ кредити ЄКТС (_90_ годин), в тому числі лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота студента – _58_ год.

Результати навчання:

знати:

- коло проблем філософії та її роль у суспільстві;
- філософію Стародавнього Сходу;
- філософію середніх віків та Відродження;
- філософію Нового часу;
- німецьку класичну філософію;
- сучасну світову філософію;
- становлення та еволюцію філософії в Україні;
- філософію людини;
- проблеми свідомості у філософії;
- теорію пізнання, основний зміст пізнавальної діяльності;
- методологію і методи наукового пізнання;
- філософію суспільства, закони розвитку і функціонування соціальних систем;
- духовне життя суспільства і людини;

вміти:

- філософськими поняттями та категоріями;
- обґрунтувати власну світоглядну та громадянську позицію, застосовувати одержані знання при вирішенні пізнавальних професійних завдань;
- аналізувати соціально значущі проблеми та цінності, факти та явища соціального життя;
- об'єктивно оцінювати досягнення культури та цивілізації;
- володіти та творчо застосовувати методологію та методи наукового пізнання.

Відповідність програмних компетентностей освітньої компоненти:

ЗК –3, ЗК – 6, ЗК – 8, ПРН – 1, ПРН – 2.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни:

пререквізити: шкільний курс історії України, українська мова

кореквізити: риторика, психологія, психологія управління.

Короткий зміст навчальної програми:

Розділ 1. Основи філософії та історія філософії

Тема 1. Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві

Філософія і світогляд. Історичні типи світогляду, міф, релігія, життєвий досвід. Структура філософського знання. Філософія і культура. Роль та місце філософії в житті суспільства та людини. Функції філософії.

Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу

Тема 3. Антична філософія

Тема 4. Етапи розвитку філософії Середньовіччя в Західній Європі

Тема 5. Філософія епохи Відродження

Тема 6. Основні риси філософії Нового часу. Наукова революція XVII ст.

Тема 7. Основні напрямки, течії та школи некласичної філософії.

Тема 8. Сучасна світоглядно-філософська ситуація в Україні.

Формування філософії у Стародавньому Китаї та Індії. Основні етапи становлення античної філософії. Філософія середньовіччя та епохи Відродження. Теоцентризм середньовічної філософії: Основні ідеї філософії Ренесансу, її специфіка та особливості. Ідея гуманізму, її зміст і місце в європейській культурі. Філософія Нового часу Основні напрямки у філософії Нового часу: емпіризм і раціоналізм, Філософія Просвітництва і її основні напрями: Соціальні та гносеологічні корені німецької класичної філософії. Філософія другої половини XIX-XX століття. Основні напрямки, течії та школи пост класичної філософії. Розвиток філософської думки в Україні.

Розділ 2. Основні проблеми філософії

Тема 9. Філософський зміст проблеми буття і свідомості.

Проблема буття і основні шляхи її вирішення. Відносини природного та штучного світів. Сфери буття світу. Практичний спосіб людського буття. Філософське розуміння свідомості. Свідомість як філософська категорія. Проблеми виникнення свідомості. Основні властивості, функції та структура свідомості. Особливості політичної, правової, моральної, естетичної та релігійної форми суспільної свідомості. Людське усвідомлення об'єктивної і суб'єктивної реальності. Роль духовності у вирішенні глобальних проблем сучасності.

Тема 10. Проблема методу в філософії та науці

Тема 11. Пізнання як вид духовної діяльності і феномен культури

Пізнання як предмет філософського аналізу. Сутність пізнання у філософській традиції. Суб'єкт і об'єкт пізнання та його принципи. Чуттєве та раціональне в пізнанні. Діяльність як спосіб буття людини. Структура практичної діяльності. Основний зміст пізнавальної діяльності. Види практики. Роль практики у процесі пізнання. Логіка та методологія наукового пізнання.

Специфіка, рівні, форми та методи наукового пізнання. Види наукових досліджень. Методологія наукового пізнання. Наука і суспільство. Наука і культура. Наука і релігія. Мета та цінність наукової діяльності. Специфіка пізнавальної діяльності у технічних науках. Діалектика як логіка і теорія пізнання.

Тема 12. Сутність людини і сенс її життя

Людина: природа, сутність, призначення. Феномен людини в історії філософії. Співвідношення природного і суспільного в людині. Біологія і культура в генезисі людини. Духовність і проблеми сенсу життя. Сутність та існування людини, її унікальність, універсальність і цілісність. Проблема життя та смерті. Людина та Всесвіт.

Тема 13. Проблема «діалогу» людини і машини

Тема 14. Суспільство як системна цілісність

Суспільство як об'єкт філософського аналізу. Філософська концепція суспільства: можливі альтернативи, концепції, типологія. Особливості взаємодії суспільства та природи. Вчення В.І. Вернадського про біосферу та ноосферу. Екофілософія. Концепція коеволюції людини та природи. Суспільство як цілісна система, що розвивається. Комп'ютерна техніка і інженерна діяльність. Роль інформаційних технологій в житті людини і суспільства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
2. Кононов А.А. Философия: Учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины. – Харьков: ИД ИНЖЭК, 2005.
3. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2005.
4. Татаркевич В. Історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997.
5. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навчальний посібник. – К.: Україна, 2000.
6. Філософія: Навч. посіб. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко та інш.; За ред. І.Ф. Надольного. – К: Вікар, 2005.
7. Філософія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг.ред. Щерби С.П. – Київ: МАУП, 2004.
8. Штанько В.И. Философия и методология науки. Учебное пособие. – Харьков., 2002.

Допоміжна література

9. Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис, 2002.
10. Філософський енциклопедичний словник / Ред.: Шинкарук В.І. та ін.; Нац. Акад.наук України; Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди. – Київ: Абрис, 2002.
11. Философский энциклопедический словарь. – М: Инфра-М, 2004.
12. Хрестоматия по истории философии: В 3-х тт. – М.: Владос, 1997.

13. Шаповалов В.Ф. Основы философии. От классики к современности: Учебное пособие для вузов. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 1998.
14. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. - К.: Генеза, 1996. – 368 с.
15. Горак Г.І. Філософія: курс лекцій. – К.: Вілбор, 1997. – 272 с.
16. Горський В.С. Нариси з історії філософської культури Київської Русі (середина XII - середина XIII ст.). - К.: Наукова думка, 1993.-161 с.
17. Сковорода Г. С. Сад божественных песней // Твори: у 2-х т. – К.: АТ «Обереги», 1994. – Т. 1. – 528 с.;
18. Гусев В.І. Історія західноєвропейської філософії XV-XVII сторіччя: Курс лекцій. –К.: Либідь, 1994. – 256 с.
19. Мак'явеллі Нікколо. Флорентійські хроніки; Державець / Пер. з іт. А.Перепада. – К.: Основи, 1998. – 492 с.
20. Проблема человека в современной философии.–Москва: Наука, 1969. – 430 с.
21. Рассел Б. История западной философии. В 3 кн. - Новосибирск: Изд-во Новосиб. ун-та, 1999. – 815 с.
22. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследование и применение: Пер.с англ. – Санкт Петербург: ПИТЕР, 1999. – 60с.

Інформаційні ресурси

1. <http://files.khadi.kharkov.ua/transportnikh-sistem/filosofiji-i-politologiji/itemlist/category/820-kff.html>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Філософія>
3. Філософія як історія філософії: підручник / І. В. Бичко та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. – К.: ЦУЛ, 2010. – 648 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Filisofiya_Bichko_druk.pdf#toolbar=0
4. Філософія. Кредитно-модульний курс: навчальний посібник / за ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозкового. – К.: ЦУЛ, 2009. – 456 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/FILOSOFIYA%20KMK-Mozgoviy.pdf#toolbar=0>
5. Основы философских знаний. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: підручник / М. І. Горлач та ін. – К.: ЦУЛ, 2008. – 1028 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Osnov_filosof_Gorlach.pdf#toolbar=0
6. Введение в философию. Кредитно-модульный курс (учебно-методическое пособие для студентов-заочников) / под. ред. Л. Н. Никитина. – К.: ЦУЛ, 2008. – 272 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Vvedenie_v_filosof-Nikitin.pdf#toolbar=0
7. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: навчальний посібник / О. М. Губар – К.: ЦУЛ, 2007. – 416 с. – [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/Filosofia-Gubar.pdf#toolbar=0>

Подольська Є. А. Філософія: підручник / Є. А. Подольська. – К.: Фірма «Інкос», ЦУЛ, 2006. – 704 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/Filosofia-Podolska.pdf#toolbar=0>

Методи і критерії оцінювання, вимоги:

Методи і критерії оцінювання:

– поточний контроль: усне опитування і тестування (_70 %);

– підсумковий контроль: іспит__ (_100 %).

Вимоги: до підсумкового контролю допускаються здобувачі, які успішно протягом семестру проходили: усний контроль; перевірку конспектів, перевірку індивідуальних презентативних завдань; захист рефератів, контрольне тестування.